

## מדדי ביטחון

אוצרת: רות אופנהיים

26/12 – 7/11

אמנים משתתפים:

עדי בן חורין, דרורה דקל, דובי הראל, ג'וזיאן ונונו, נעם ונטורה, אמירה קסאם זיאן, שלומי חגי, אורנה אורן  
יזרעאלי, יעל כנעני, סהאר מיעארי, מיקי צדיק, ינאי קלנר, זיו שר

בין סגר כללי אחד למשנהו, בתקופה בה ריחוק חברתי הפך לנורמה וחישוב מרחקים בינאישיים ומספר אנשים בשטח נתון הפכו באחת למעין נוסחה האמורה לכמת תחושה של ביטחון, נוצרה התערוכה הקבוצתית המבקשת לבחון את המרחק שבין אמן ליצירתו. בתערוכה מציגים שלושה-עשר אמנים ואמניות המתייחסים כל אחת ואחד מהן בדרכים שונות לתחושת הביטחון שמעניק תהליך העבודה האישי, ומנגד – להתערערויות אותה תחושה ביצירה עצמה. בעקבות הזמנה להביא עבודה שצריך "לשמור עליה" נוצר שיח הבודק את הצורך להגן על נושא העבודה, על המדיום בו היא נוצרת ואף על העבודה עצמה בתקופה של חוסר וודאות אישי וחברתי. העבודות, שחלקן נעשו במיוחד לתערוכה, מציגות מגוון טכניקות ומדיומים שונים, אך לכולן משותפת תחושה של פירוק או לחילופין אחיזה הססנית. תהליך היצירה וכן היצירה עצמה הינם דברים פגיעים, פריכים, אשר זקוקים למרחב בטוח. השאלה כיצד מתורגם אותו בטחון או חוסר בטחון לממדים ויזואליים מרחפת בחלל התערוכה ובין העבודות עצמן.

בעבודתו "כיבוי צופי", ממשיך **דובי הראל** את עיסוקו רב השנים בדימוי פטריית העשן. דימוי אותו הוא צורב ברבות מעבודותיו בתחריט, ותוך כך מתוודע אליו. בעבודה החדשה מאתגר הראל את עצמו בכך שהוא מבקש ל"פוצץ" את הפטרייה (שהיא לכשעצמה תוצר לוואי של התפוצצות) ועושה זאת על ידי יצירתה מקולאז' של חלקי תחריט ישנים. בניגוד לעבודות קודמות, הראל אינו מסתפק בגבולות הגיליון הסטנדרטי, ובונה את הדימוי על ארבעה גיליונות, מה שיוצר עבודה גדולה ומחולקת. גודל העבודה הכתיב להראל פיזית את האפשרות ליצור תוך שליטה מינימלית בדימוי. כך נוצרה פטרייה שאינה "נאמנה למקור" אלא ייצוג של פטריית העשן מתוך היכרותו העמוקה של האמן איתה. הפטרייה מורכבת מחלקי עבודות ישנות של פטריות עשן אחרות בעוד החלק התחתון של העבודה מורכב מתחריטים ישנים העוסקים בנושאים ביוגרפיים מחיי האמן. התוכן האלים שבעבודה מרוסן על ידי סידור קפדני וגראפי של חלקי הקולאז', בעזרתם יוצר הראל מקצב מאופק, אך כזה המאיים להתפרק.

עבודתו של **נעם ונטורה**, "חולצה", צוירה בשנת 2007. מאז חזר אליה מספר פעמים ושינה בה פרטים שאת חלקם ניתן עוד לזהות תחת שכבות הצבע החדשות. חולצת המשבצות התלויה ברישול על קולב מתפקדת כפורטרט עצמי של האמן, כאשר חסרונו המובהק של הגוף מתמלא על ידי כפלי החולצה והתחושה האנושית אותה היא משדרת. על אף הריחוק הרגשי הטבוע כביכול בבחירת האובייקט הדומם, העבודה משדרת פגיעות רבה. עצם הבחירה של ונטורה לשוב ולשנות פרטים בציור במהלך השנים, הופכת את העבודה למהלך מתמשך שאינו קופא בזמן.

רבות מעבודות התערוכה מייצגות או עוסקות בקו האופק. חלקן גם הפכו פיזית למעין קו אופק מתמשך בחלל הגלריה כמו חמשת הציורים מתוך הסדרה "L'EMBARQUEMENT" של **ג'וזיאן ואנונו** אשר עוסקת כולה בדימוי סירה בודדת בים רחב. הציורים, אשר עשויים כולם בפלטה מונוכרומטית בין לבן לאפור, נפרשים כסיקוונס של פריים אחר פריים שכמעט ולא מתרחש בו דבר ושאינו יוצר נרטיב קוהרנטי. בכל ציור מוצבת סירת משוטים קטנה ביחס משתנה אל קו הרקיע; לפעמים פני הים תופסים את מירב הציור ולפעמים השמים. העבודות הללו נבחרו מסדרה מתהווה שנעשתה במהלך התקופה האחרונה ובעקבות חוויות רגשיות עזות שאינן מתפרצות אל העבודות אלא נשמרות באיפוק רב, כך שהסירה שטה במרחבים אפרוריים בבדידות גדולה אך גם בתחושה של שלוה סטואית.

המתח שבין מצבי קיצון אשר מוצגים רק בפוטנציאל הגלום בהם נמצא גם בעבודת הצילום הגדולה של **אמירה קאסים זיאן** "כתרין". הצילום האניגמטי מציג גוף אישה המבליח מתוך חשכה מוחלטת וניתן לזהויה רק בשל זרוע אחת חשופה. הזרוע אוהזת בסרט אדום הנמשך כלפי מטה ובכך מסמן את גבולות קו המתאר החסר של חלקו האחורי של הגוף. במינימליזם צרוף, מזקקת זיאן תחושה גופנית של גבולות פיזיים, כאשר נוכחותה ונפקדותה של הדמות המצולמת משאירות את הדימוי מסתורי ולא פתור. השימוש בסרט האדום אותו אוהזת היד הנשית פותח את הדימוי לאין סוף אסוציאציות הנעות מפיתוי לסכנה ועד לקדושה, אך זיאן אינה מאפשרת לנו לסגור הרמטית את הדימוי ומשאירה את חלקו התחתון פתוח וכל שנותר לנו להתמקד בו היא אחיזת היד.

**בחלל התערוכה מוצגות חמש עבודות שונות של דרורה דקל במיקומים שונים. כולן נוצרו בחודשים האחרונים בטכניקת קולאז' עדינה ווירטואוזית. דקל, אשר אספה וייבשה פרחים באביב האחרון, גזרה עשרות דימויים ממקורות רבים במהלך הסגר השני, והחלה ליצור מהם קומפוזיציות אינטואיטיביות המכילות כל אחת עולם ומלואו. בכל העבודות קטנות הממדים נמצאים נציגי הפלורה והפאונה, דמויות בתנועה ודמויות מעולם האמנות (כמו בעבודה "מחווה למרינה אברמוביץ וראידה אדון"). על אף השימוש בפרחים ובחיות והגזירה העדינה, אלו לא עבודות שמחות. העולמות אותם בוראת דקל תלויים על בלימה; דבר אוהז בדבר בקומפוזיציות שאוגדו יחד אך בו בזמן נמצאות על סף התפרקות. בעבודות הקטנות שורר שקט רב, אך הוא אינו שקט המניח את הדעת, אלא יותר כמו השקט הטעון שלפני סערה.**

בעבודתו "ללא שם" מציג **זיו שר** מבחר הדפסים הלקוחים מאוסף צילומים אנלוגי שלו שהצטבר במהלך כמה עשורים. ממרחק הזמן, שר אינו זוכר בוודאות מתי ולמה צולם כל אחד מהם. זהו אוסף של שאריות של פועלו כצלם, מה ש"נחתך בעריכה", פריימים רנדומליים שלוקטו במשך שנים עד שהפכו לדבר עצמו. את הצילומים מתוך הארכיון האישי והבלתי מזוהה, מעביר שר טרנספורמציה נוספת כשהוא הופך אותם להדפסי ציאנוטיפ, ובכך הופך את המבחר הרנדומלי לעבודה בפני עצמה. תהליך ההדפס הבסיסי הכולל אמולסיה בגוון כחול, מים וחשיפה לשמש, מהווה סוג של ניכוס שני של הדימויים המחייב את שר להיות מעורב שוב בהפקתם המחודשת,

מעורבות פיזית המשאירה את חותמה בשולי הדפים. רצף הדימויים כמו דורש קריאה נרטיבית שאינה קיימת בו, והוא מזמין את הצופה לנוע מימין לשמאל או משמאל לימין, וליצור את המהלך הסיפורי מהפרגמנטים השונים הלקוחים מארכיונו האישי של האמן.

**עדי בן חורין** הציב בגלריה ערמת טלפונים ניידים הנמצאים בפינת טעינה. הטלפונים החכמים, אלו שלפני רגע היו הדגם העכשווי ביותר, זרוקים באגביות על הרצפה כאילו נשכחו או שנטענים על הדרך. חלק מהניידים משמשים כמסכי ווידאו, מהם מקרין בן חורין סרטוני Tik Tok בסטרימינג אין סופי. את הטיק טוק גילה בין חורין דרך בנותיו המתבגרות. כאמן שעסק שנים בעריכת וידאו ידנית עוד לפני עידן המחשבים, בן חורין נפעם מהפלטפורמה שיוצרת האפליקציה, ומכישורי בנותיו לערוך וליצור וידאו באופנים שהוא לעולם לא היה יכול. בן חורין מצטלם עם בנותיו, מנסה להבין מהן את מהות המדיום. דמותו המתנועעת במגושמות ספק חמודה ספק "מפדחת", הופכת את העבודות לפרפורמנס עכשווי המתקיים על הפער הבין דורי הבלתי ניתן לגישור.

במרכז הגלריה מכונסים יחד פסליו של **ינאי קלנר** מהסדרה "עטופים" עליה החל לעבוד לקראת התערוכה. הסדרה הינה מהלך ניסיוני של האמן בעיטוף "דברים". הצורך לעטוף הגיע ממחשבה על האפשרות להגן על האובייקט ובכך למעשה ליצור אותו, כך שההגנה הינה האובייקט עצמו. האובייקטים שעוטף קלנר בבד לבן ואז בחבל הינם קונסטרוקציות ניסיוניות. מהלך העטיפה מתכתב עם מסורות שונות; מחניטה קדומה של מומיות, אמנות קשירת חבלים היפנית שיבארי, ועד לייצוגים אמנותיים כמו האמנות של כריסטו. בחלל התערוכה, האובייקטים המוצבים על פנים הופכים למעין עמודי תמיכה נלווים לעמוד המוצב במרכז הגלריה, ונדמים כלהקה של ספק חיות ספק פסלים. הממד האנושי של הפסלים על הפדסטים, כמו גם הזוויות בהן הם מונחים וקשירת החבלים סביבם, מעבירה אותם מהיותם מסמניו של מודרניזם פיסולי לדמויות בעלות אופי וממד כמעט אנושי ומכמיר לב.

עבודותיו של **שלומי חגי** משתייכות לאסכולת הציור והרישום הריאליסטי אך הנושאים בהם הוא עוסק מבקשים לרדת לעומקו של הציור באופנים קונספטואליים כמעט מופשטים. לתערוכה זו, בחר חגי להתנסות במרחבים שאינם מוכרים לו. כצייר השולט בוורטואוזיות בציור ומתכתב עם גדולי הציירים הקלאסיים, הבחירה להתנסות ו"להסתכן" היא כשלעצמה רדיקאלית. חגי מתעניין בשימור. הציור הוא ניסיון אנושי, היסטורי, לשמר, או להקפיא בזמן דמויות, רגעים, מחשבות. אך מהרגע בו מסיים חגי ציור עליו עבד חודשים, הציור מתחיל למעשה להיפגע עם חשיפתו לאור ולזמן. עצם השאיפה לשמר רגע בשלמותו מתקיימת לשבריר שניה בו הציור מסתיים ונמוגה. בתערוכה בחר חגי להמשיך את העיסוק ברעיון השימור כשהוא "מטביע" שניים מרישומיו בחומר אפוקסי. כמהלך מגונן, הרישומים הכלואים בחומר השקוף כמו אמורים להישמר כך לעד, אך עצם החיבור עם החומר האפוקסי משנה את הנייר ואת הרישום שעליו. חגי מייצר אובייקט המגלם את הפרדוקס הטמון בצורך העז להגן על דבר גם במחיר הריסתו, אך גם את האפשרויות הטמונות בהתנסות וביכולת לשחרר את היצירה מאחיזתו של האמן.

בנישה אשר מחוץ לגלריה, מציב **סאהר מיעארי** עבודה חדשה תלוית מקום. מיעארי בנה קיר חלקי הנדמה כעשוי בטון, ומשך חוטים עדינים ממנו אל התקרה, אשר נראים כמגירים אגלי בטון כמו שרף הניגר מעץ. התוצאה

נראית כמו קיר בהתהוות, כחלל מסומן לפני יציקה ההולך ומתמלא בבטון, או כמו מפלס מים העולה לאיטו. למרות שאת שם העבודה "סרגציה" שאל מיעארי מעולם הבנייה (זוהי תופעה המתרחשת בתוך יציקות בטון

ואינה נראית על פני השטח אלא באופן פנימי כאשר מתרחשת היפרדות בין החצץ לתערובת המלט, החול והמים (בבטון) רעיון ההפרדה, ההבדלה, או תהליך היפרדות מהדהד ברבדים רבים גם אל מרקם החיים האנושי בתקופה זו בכלל ובאזורנו בפרט. העיסוק של מיעארי בבטון; חומר שעל פניו משרד חוזק, ברוטאליות, ואטימות, חושף גם את השבריריות וחוסר היציבות הכרוכות במלאכת ההרכבה של חומרים שונים (מלט, חול, מים, חצץ) ואת פוטנציאל ההתפרקות הטמון בבטון כמטאפורה לחיינו.

**אורנה אורן יזרעאלי** מציגה בתערוכה מספר עבודות עכשוויות אשר החלו אצלה תהליכי עבודה חדשים. העבודות המוצגות הינן ציורים, אך ראשיתם בקולאז'ים בין-דוריים, שהרכיבה מצילומים שונים של אימא, שלה עצמה, ושל בנותיה. הקולאז'ים הראשוניים היו של דמויות היברידיים של בנות אותה משפחה אך מתקופות שונות לחלוטין, וחשפו את פערי הזמן אך גם דמיון פיזי רב. את אותן דמויות חדשות אורן יזרעאלי רשמה בעיפרון בכדי לאחדן לדימוי אחד, ואז המשיכה לצייר באקריליק בקומפוזיציות חדשות. העבודה הגדולה בתערוכה "ארץ הבחירה (הקלפי)", הינה חלק מסדרה של ציורי הקולאז'ים שצוירו של קרטונים שונים תוך התייחסות לשימוש המקורי של הקרטון, ועוד שלוש עבודות על נייר תחת הכותרת "Unstable Connection", בהן מופיעות הדמויות ההיברידיים כל אחת כבר כישות בפני עצמה. העיסוק שהחל במרחב המשפחתי והבין-דורי יצר ארסנל של דמויות נשיות חדשות, נטולות גיל מובהק, זמן או מקום. הנשים הללו, כמו גדולות מסך כל מרכיביהן, הופכות לפרסונות אותן מגלה ואיתן מתיידדת אורן יזרעאלי במהלך היצירה.

ברבות מעבודותיה של **מיקי צדיק** היא מאתגרת ובוחנת את גבולות פעולת ההדפס. כאמנית העוסקת רבות בתחריט, היא נעה בין מגבלות הטכניקה המייצרת עקביות, לבין התערבויות ספונטניות המאפשרות לה רגעים חד פעמיים. בתערוכה מציבה צדיק מבחר עבודות, אשר את רובן יצרה בטכניקות הדפס מיידיות יותר כמו מילוי ומשיכות צבע. כמעט בכל העבודות נוכחת אניית משא. הדימוי של המכל גדול הממדים מופיע באופנים שונים בקו עדין המחזק את הדיסוננס בין גודלה העצום של האנייה לבין יכולתה לצוף על פני המים. קו האופק הינו שחקן נוסף המופיע גם הוא ברבות מעבודותיה. הוא מסמן את המרחב שלמעלה ואת זה שלמטה, כשלא תמיד היחסים בין שני המרחבים האלו שווים. גם בעבודה התלויה בתוך הגלריה, הנקראת קו אופק, מציגה צדיק גליל נייר, עליו היא רושמת בקו עיפרון עדין קו אופק מתמשך ומשתנה של נוף דמיוני, ספק עירוני ספק כפרי.

בהצבת הווידאו החדשה של **יעל כנעני** היא בוחרת לחשוף בפני הצופים תהליכים אינטימיים של שתי קבוצות בהן היא מעורבת ומובילה. הקבוצות הן של רקדנים ואנשי תנועה, שלאורך הסגר הראשון התבקשו לשלוח תרגילי תנועה בני דקה לקבוצת וואטסאפ משותפת. העבודה "במרחב הדקה" מורכבת משלושה מסכים שעל כל אחד מהם רצף של קטעי התנועה שנשלחו. הבחירה בפורמט הטלפון הנייד אפשר לכל משתתף ומשתתפת לפעול באופן ישיר, במרחב הביתי וללא ציוד מורכב, אך גם הכתיב את נראות העבודה (להלן המסך האמצעי העומד בו נערכו העבודות שצולמו באופן אנכי). פעולת התנועה האינטימית של כל המשתתפים במרחבים הפרטיים שלהם מתכנסת למעין כוראוגרפיה שנוצרה על ידי עריכתם. המעבר מבית לבית, מגינה למרפסת, מספק יצר סקרנות מציצני אך גם מציע ענווה רבה. אין זה מחול ווירטואוזי, והצופה אינו מוזמן לצפות ביצירת מחול, אלא יותר במקבץ הרהורים על תנועה המבוצע על ידי אנשים שונים בכנות גדולה ובמרחב זמן אחיד.